

Lausunto litin Anhavan tuulivoimalayleiskaavan luonnoksesta

4220/00.04.01/2023

Tekninen lautakunta 09.04.2025 § 73

Valmistelija: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen@kouvola.fi

Yhteenveto

litin kunta varaa Kouvolan kaupungille mahdollisuuden lausua Anhavan tuulivoimalayleiskaavan luonnoksesta. Tässä asiakohdassa esitetään Kouvolan kaupungin kaavoitusviranomaisen lausunto em. tuulivoimalayleiskaavan luonnoksesta.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kouvolan kaupungin 1.1.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 26 §:n mukaisesti tekninen lautakunta vastaa mm. alueidenkäyttölain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille säädettyjä tai määrättyjä tehtäviä.

Lausunto:

Tausta

Solarwind Finland Oy suunnittelee litin Anhavan alueelle tuulivoimala- aluetta, jonka myötä litin kunta on käynnistänyt tuulivoimalayleiskaavan laatimisen. Kaavoitus on edennyt kaavaluonnosvaiheeseen. Hankealue sijaitsee litin Kausalan kuntakeskuksesta noin neljä kilometriä itään, KymiRingin moottoriurheiluradan pohjoispuolella. Kaava-alue sijoittuu lähimmillään noin 200 metrin etäisyydelle litin ja Kouvolan välisestä kuntarajasta. Kaavaluonnoksessa on esitetty viisi tuulivoimalaa, aurinkovoimala-alue sekä mm. sähkövarastoinnin ja sähköaseman rakentamisen mahdollistava energiahuollon alue. Tuulivoimalat kytkettäisiin joko suoraan hankealueella Fingridin 110 kV voimajohtoon tai Korian sähköasemaan, jolloin voimaloiden sähkönsiirtoreitti sijoittuisi Kouvolan kaupungin alueelle olemassa olevan voimajohtokäytävän yhteyteen.

Kaavahankkeen aloitusvaiheessa sen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on annettu Kouvolan kaupungin osalta viranhaltijalausunto. Kouvolan kaupungin kannalta pääasialliset huomioon otettavat seikat liittyvät alueen vedenoton turvaamiseen ja litin ja Kouvolan taajamien välisiin ylikunnallisiin virkistysyhteyksiin.

Energiamurros

Eteläinen Suomi on sähköön osalta kulutuspainotteista aluetta, joten uusille sähköntuotantohankkeille on suuri tarve. Sähköön tarvetta

lisäävät mm. teollisuuden sähköistyminen ja uudet sähköintensiiviset toimialat kuten datakeskukset. Hanke vastaa positiivisella tavalla kasvavaan uusiutuvan energian tarpeeseen ja ilmastotavoitteisiin.

Pohjavedet

Kaavaluonnoksessa esitetyistä viidestä tuulivoimalasta neljä sijoittuu Ruokosuon 1-luokan pohjavesialueelle. Hankkeen vaikutuspiirissä sijaitsee Kouvolan Vesi Oy:n Ruokosuon vedenottamo. Ruokosuon vedenottamo on Kouvolan Vesi Oy:n viidenneksi suurin vedenottamo ja se on jatkuvatoimisesti käytössä. Vedenottamolta vettä johdetaan niin litin kuin Kouvolankin alueelle. Pohjavesialueen mahdollinen pilaantuminen aiheuttaisi merkittävän riskin talousveden jakelulle Kouvolan toiminta-alueella. Ruokosuon vedenottamon- ja pohjavesialueen käyttäminen talousvedentuottamiseen tulee turvata myös tulevaisuudessa.

Pohjavesialueen rajaa ei ole merkitty kaavaluonnoskartalle. Pohjavesialue on tarkoituksenmukaista merkitä kaavakartalle, jotta suunnitellun rakentamisen suhde pohjavesialueeseen olisi yksiselitteisesti havainnoitavissa. Kaavan ja sen määräyksien tulee mahdollistaa vedenottoon ja vesihuoltoon liittyvien rakenteiden rakentaminen ja ylläpito.

Tuulivoimaloiden ohella myös energiavarastoinnin alue sijoittuisi pohjavesialueelle ja pohjaveden muodostumisalueelle. Energiavarastoista saattaisi aiheutua riski pohjavesille palotilanteessa likaantuneiden sammutusvesien myötä. Kaavaluonnoksessa energiavarastoaluetta esitetään sijoitettavaksi maastossa vanhaan soranottokuoppaan, joten mikäli likaantuneita sammutusvesiä pääsisi maastoon, ne tulisivat imeytymään maahan pohjaveden muodostumisalueella. Energiavarastot tulisi riskien välttämiseksi sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Mahdollinen riski haittavaikutuksia voisi syntyä voimaloiden rakentamisvaiheessa tai onnettomuustilanteessa (voimaloiden öljyt). Hankkeen jatkosuunnittelussa on varmistettava, että missään olosuhteissa Ruokosuon pohjavesialueelle ei aiheudu pilaantumisriskiä eikä rakentaminen aiheuta haittaa vedenotolle. Jatkosuunnittelussa suositellaan tutkimaan tuulivoimaloille vaihtoehtoisia sijainteja pohjavesialueen ulkopuolelta.

Virkistyskäyttö

Kaavan aloitusvaiheessa Kouvolan kaavoitusviranomaisen lausunnossa virkistyskäytöstä todettiin, että Anhavan alueen läpi kulkee litin ja Kuusankosken taajamia ja niiden virkistysalueita yhdistäviä ylimaakunnallisia virkistysreittejä. Talvisin alueella on latuyhteyksiä. Aloitusvaiheen lausunnossa toivottiin tuulivoimalankaavoituksessa huomioimaan em. ylikunnalliset ja ylimaakunnalliset virkistysreittiyhteydet. Hankkeessa on hyvä arvioida mahdolliset

tuulivoiman ja virkistyskäytön yhteensovittaminen ja turvallisuusnäkökulmat.

Aluetta halkovat olemassa olevat ja sekä litin että Kouvolan kuntalaisille tärkeät ulkoiluyhteydet olisi hyvä huomioida kaavakartalla.

Virkistyskäyttöä tukee myös alueella sijaitseva Anhavan ulkoilumaja, joka kaavaluonnoksessa sijoittuu tuulivoimaloiden alueelle (tv-1) alle 200 m etäisyydelle tuulivoimalasta nro 2.

Kausalan ja Kuusankosken taajamien väliset virkistysarvot on tunnistettu myös Kymenlaakson vaihemaakuntakaavoissa, jotka ovat vielä litin kunnan osalta voimassa. Alue on merkitty maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta ja alueen läpi on merkitty ylimaakunnallinen patikointireitti. Maakuntakaavatilanne tukee Anhavan alueen virkistyskäytön ja ulkoiluun liittyvien arvojen tunnistamista ja osoittamista myös yleiskaavassa.

Muut vaikutukset

Suunnitellut tuulivoimalat tulisivat jossain määrin näkymään myös Kouvolan kaupungin alueelta katsottaessa. Näkyvyyden ei arvioida aiheuttavan merkittävää maisemahaittaa. Selvitysten perusteella voimaloista ei aiheudu häiritsevää melua tai välkettä Kouvolan kaupungin alueelle.

Kaava-alueen halki kulkee Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohdot Korja-Heinola. Lisäksi Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmassa on esitetty uuden 400 kV Harjulinjaksi nimetyn voimajohtoyhteyden suunnittelua ja rakentamista pohjoisesta Suomesta etelään, jossa se kytkeytyisi Korian sähköasemaan. Seudun sähkönsiirtoverkon toimivuuden ja tulevaisuuden kehitystarpeiden turvaamiseksi em. olemassa olevat ja suunnitteilla olevat voimajohtokäytävät tulee huomioida kaavoituksessa.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lausuttavana oleva Anhavan tuulivoimalayleiskaavan luonnos on **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen@kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää antaa litin kunnalle edellä esittelytekstissä esitetyn lausunnon Anhavan tuulivoimaosayleiskaavan kaavaluonnoksesta.

Tekninen lautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 10.4.2025 lukien.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
